

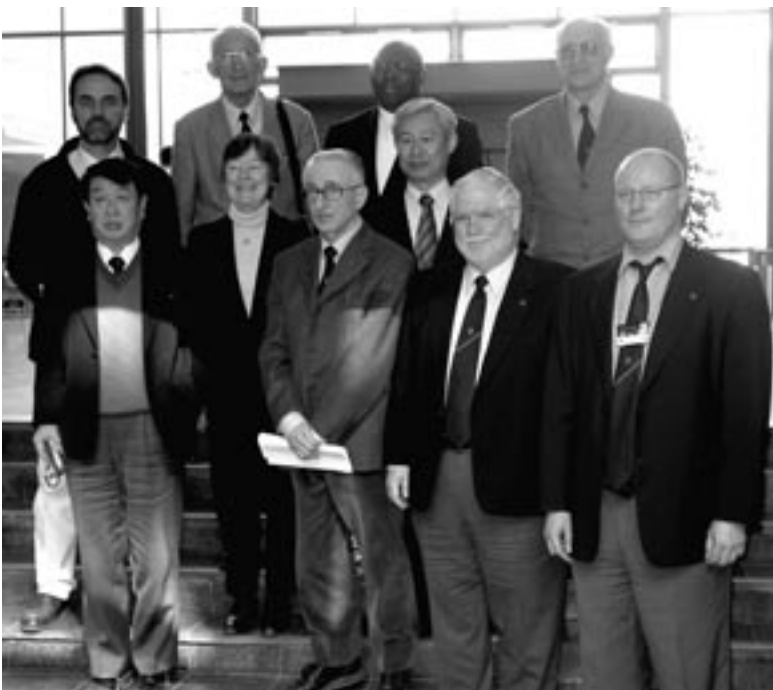
IGU:n hallituksen tähtiseminaari Helsingissä

Kansainvälisen maantieteen unionin IGU:n hallitus kokoontui Helsingin yliopiston tiloissa 1.–5. huhtikuuta. Viimeisenä kokouspäivänä suomalaista maantieteilijäyleisöä hemmoteltiin hallituksen suomalaisjäsenen, professori **Markku Löytösen** järjestämällä seminaaritilaisuudella, jossa vieraat kertoivat urastaan ja kiinnostuksen kohteistaan maantieteilijänä. Toinen toistaan ansioituneempien professorien ”omaa maantiedettä” valotettiin kysymäl-

lä miten he olivat alasta alun perin innostuneet ja mille maantieteen alalle he suuntautuisivat, mikäli aloittaisi uransa vasta nyt.

Muistoja maailmalta

Helsingin yliopiston maantieteen laitoksella järjestetyn tilaisuuden esittelyt aloitti IGU:n presidentti ja tunnettu humanistisen maantieteen pio-

Maantieteen kansainvälisen unionin IGU:n hallituksen jäsenet vierailulla Helsingin yliopiston maantieteen laitoksella. Ylärivissä vasemmalta alkaen José Luis Palacio-Prieto (Meksiko), Bruno Messerli (Sveitsi), Lindisizwe M. Magi (Etelä-Afrikka) ja Nikita Glazovsky (Venäjä), keskirivissä Anne Buttimer (Irlanti) ja Hiroshi Tanabe (Japani) sekä alarivissä Liu Changming (Kiina), Adalberto Vallega (Italia), Ronald Abler (Yhdysvallat) ja Markku Löytönen (Suomi). (Kuva: Hilikka Ai-lio 04/04)

neeri, professori **Anne Buttimer** Dublinin University Collegesta. Buttimerin alkujaan sijaintiteoreettinen kiinnostus sosiaalimaantieteeseen vaihtui Yhdysvalloissa vietettyjen väitöskirjaopintojen aikana tieteenhistorialliseen näkökulmaan, josta tuli tärkeä suunnannäyttävä humanistiselle maantieteelle 1960-luvun lopulta alkaen. Seuranneessa keskustelussa Buttimer kertoi suhtautuvansa uudempiin postmoderneihin näkökulmiin kulttuuri- maantieteessä varsin epäilevästi. Nykymaantieteeseen ja erityisesti ympäristön tutkimukseen hän toivoi entistä tiiviimpää vuoropuhelua teknistä osaamista ja inhimillisiä arvoja painottavien suuntausten välille.

Osa seminaarin osallistujista pohti suhdettaan maantieteeseen henkilökohtaisemmin, toiset taas enemmän kotimaansa erityisoloja tähden. IGU:n pääsihteeri, professori **Ronald Abler** Yhdysvaltain Kansallisesta tiedeakatemiasta totesi maantieteen pikemminkin valinneen hänet kuin päinvastoin. Eräs Ablerin varhainen kiinnostuksen sytyttäjä liikenne-, muuttoliike- ja informaatiovirtojen tutkimiseen oli hänen kotikaupungissaan Milwaukeeessa aikoinaan erinomaisesti toiminut julkinen liikennejärjestelmä, jota Abler pääsi suunnun- tain hyödyntämään isänsä bussikortilla. Suomes- sa heikosti tunnetun kiinalaisen maantieteen nykyisiä haasteita ovat Kiinan tiedeakatemian professorin **Liu Changmingin** mukaan etenkin asiantun- tus geoinformaatiikan kehityksessä sekä sillan rakentaminen luonnon- ja yhteiskuntatieteiden vä- lillle. Kiinassa on arviolta 200 000 maantieteilijää opettajina, tutkijoina ja yritysten palveluksessa.

Ympäristökysymyksiin erikoistunut professori **Nikita Fedorovich Glazovsky** Venäjän tiedeakate- miasta kertoi saaneensa innostuksensa kenttätutki- mukseen yhtä paljon tutkijaäitinsä tekemistä kuin kirjallisuuden kautta ahmimistaan tutkimusretkis- tä. Himalajavuoriston pohjoisosissa tutkimusretken aikana syntynyt Glazovsky ei vielä neuvostoaika- na uskonut matkustelewansa ulkomailla, kunnes sosialistisen järjestelmän romahtaminen ja uudet kansainväliset tehtävät muuttivat tilanteen. Bernin yliopiston professorin **Bruno Messerlin** maantie- teellistä mielikuvitusta ovat kiehtoneet vuoristot eri puolilla maailmaa, kun taas hänen italialaisen hallituskollegansa, Genovan yliopiston **Adalberto**

Vallegan pitkäaikaisia intressejä ovat olleet ran- nikkoalueet ja monitieteinen aluesuunnittelu. Tei- kyön yliopiston professori **Hiroshi Tanabella** ei ollut alun perin aikomustakaan maantieteilijäk- si, mutta sammumaton kiinnostus japanilaisiin ja käännettyihin ulkomaisiin matkakertomuksiin johti hänet puolivahingossa tulevaan ammattiin. Profes- sori **José Luis Palacio-Prieto** Meksikon kansalli- sesta autonomisesta yliopistosta UNAM:sta kertoi, että hänen kiinnostuksensa maantieteeseen heräsi varhain – yksi tärkeä lapsuusajan innoittaja oli hän- nen veljensä lahjaksi saama karttapallo.

Yleisöä erityisesti sykähdyttäneen puheenvuo- ron seminaarissa piti eteläafrikkalainen professo- ri **Lindisizwe M. Magi** Zulumaan yliopistosta. Apartheid-politiikan aikaan maantieteen opetta- mista etenkin Etelä-Afrikan mustalle enemmistö- lle ei pidetty viisaana, vaan ”vääränlaista tie- tämystä” muusta maailmasta lisäävänä aineena. Vaikka Magin mukaan hänen kotimaansa ei vielä- kään ole ”maidon ja hunajan maa”, työ oikeuden- mukaisuuden, koulutuksen, terveyden, työpaik- kujen ja matkailun edistämiseksi luo uskoa niin maantieteilijän ammattiin kuin maan parempaan tulevaisuuteenkin.

Lyhyissä esittelypuheenvuoroissa korostuivat ”ryppyotsaisen” tieteellisyyden sijasta vierailijoi- den omakohtaiset muistot ja näkemykset. Niiden sisältö muistutti maantieteen laaja-alaisuudesta tie- teenalana ja siitä, ettei kansainvälistymisen ja mo- nikulttuurisuuden haasteita tulisi rajata länsimai- hin ja englanninkielisiin keskusteluyhteyksiin. Alan kansainvälisiä tähtiä Helsingin yliopiston maantieteen laitokselle katsomaan saapunut sata- kuntapäinen yleisö oli monestakin syystä tyytyväi- nen kuulemaansa.

Tiivistähtisen kokouksensa lomassa kymmen- henkisen hallituksen jäsenet ehtivät tutustua muu- an muassa suomalaisen saunakulttuuriin ja Hel- singin historiaan professori **Laura Kolben** (Hel- singin yliopisto) vetämällä kävelykierroksella ja emeritusprofessori **Matti Klingen** (Helsingin yli- opisto) opastamalla vierailulla yliopiston uuteen museon Arppeanumissa.

JANI VUOLTEENAHO